

Socialdepartementet  
(S2024/00978)

## Betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)

Domarnämnden är en statlig myndighet som har till främsta uppgift att lämna förslag till regeringen i ärenden om utnämning av ordinarie domare och hyresråd. Nämnden ska även bedriva ett aktivt och långsiktigt arbete för att främja rekryteringen av ordinarie domare. Nämnden har utöver detta bland annat även som uppgift att enligt 37 kap. 2 § brottsbalken (BrB) utse ordförande och vice ordförande i övervakningsnämnderna.

I betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30) föreslås att Domarnämnden ska utse ordförande och ersättare för dessa i beslutsorganen vid Myndigheten mot ungdomskriminalitet (MUK). Detta motiveras med att Domarnämnden i dag har motsvarande uppdrag när det gäller att utse ordförande och vice ordförande till Kriminalvårdens övervakningsnämnder och därför redan har ett förfarande för att hantera liknande ärenden, vilket bör främja en effektiv hantering och i förlängningen en rättssäker myndighetsutövning (s. 400). Domarnämnden har inget att invända mot detta förslag men har följande synpunkter.

När det gäller kompetenskravet för ordförande och ersättare för dessa i beslutsorganen vid MUK framgår av förslaget till lag om brottsförebyggande åtgärder (3 kap. 2 § andra stycket) att de ska vara eller ha varit ordinarie domare. I betänkandet uttalas vidare att ordföranden ska ha erfarenhet av tjänstgöring som domare och det konstateras också att det finns ett flertal domare med erfarenhet från såväl allmän- som förvaltningsdomstol med kompetens inom såväl brottmål som LVU-mål som bör vara lämpliga för uppgiften (s. 403).

Kompetenskravet för ordförande och vice ordförande i övervakningsnämnderna regleras i 37 kap. 2 § BrB där det framgår att

dessa ska vara lagfarna och ha erfarenhet av tjänstgöring som domare. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det i första hand bör vara ordinarie domare i allmän domstol som förordnas som ordförande och vice ordförande i övervakningsnämnderna (prop. 1997/98:95 s. 70).

Domarnämnden anser att uttalandet om vilken erfarenhet som krävs för att kunna förordnas som ordförande eller ersättare i beslutsorganen vid MUK är oklart och bör förtydligas. En tolkning av uttalandet i betänkandet är att det krävs erfarenhet både från allmän domstol och förvaltningsdomstol. Mot bakgrund av de uppgifter som beslutsorganen vid MUK föreslås ha bedömer nämnden att både domare från allmän domstol och förvaltningsdomstol bör vara lämpliga att förordnas som ordförande och ersättare. Detta skulle medföra att det blir möjligt för fler personer att söka och förordnas till dessa uppdrag jämfört med uppdragen i övervakningsnämnderna vilket är positivt. I det fortsatta lagstiftningsarbetet skulle det vara önskvärt om ett förtydligande görs så att det klart framgår vilka personer som bedöms som lämpliga att förordnas som ordförande och ersättare i beslutsorganen.

I betänkandet uppmärksammas att uppdraget att förordna ordförande och ersättare kommer att medföra extra kostnader för Domarnämnden. Nämnden instämmer i detta och har inga invändningar mot det belopp som utredningen presenterar men vill framhålla att ett utökat anslag är en förutsättning för att Domarnämnden ska kunna utföra den nya arbetsuppgiften.

---

Detta yttrande har, efter delegation av Domarnämnden, beslutats av ordföranden Monica Dahlbom och kanslichefen Erika Odung. Yttrandet har föredragits av Caroline Ljung.

Monica Dahlbom

Erika Odung

Caroline Ljung